

FRÅN GOSSKÖR TILL MASSMORD

Så blir man ett monster.

I HISTORIEKRIVNINGEN TENDERAR diktatorer att framstå som monster, som odjur utan mänskliga drag.

Och nog var deras handlingar och idéer monstruösa, men de begicks och tänktes ut av personer som en gång var småpojkar som lärde sig gå och lekte i gräset. Någonstans på vägen mot vuxenlivet gick det fel; kanske utvecklade de aldrig ett moraliskt samvete, eller så gjorde de sig av med det. Eller föddes de rent av onda?

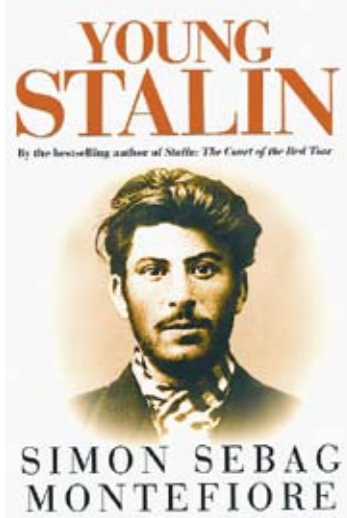
När Josef Stalin var pojke hade han smak för litteratur och musik. Han skrev poesi och var en erkänt duktig sångare. I skolan var han bäst i klassen och tilldelades ett stipendium för att kunna studera vidare.

Bara några år senare hade han blivit utkastad från universitetet i Tbilisi, arresterats upprepade gånger och rånat sin första bank. Och vad som hände sedan vet vi, tyvärr.

Josef Stalins resa från människa till monster skildras, och

förklaras, i *Young Stalin* (Orion Publishing, 2007) av den brittiske historikern och författaren Simon Sebag Montefiore. Boken är en uppföljare, men kronologiskt sett en föregångare, till den prisbelönta *Stalin – The Court of the Red Tsar* (Orion Publishing, 2003).

432 sidor Stalin kanske känns ogörligt i ett späckt semesterschema. Men passa på när barnen leker i gräset. ☞

SAGOLIKA SVERIGE #7

av Peter Wennblad

Den sanna historien om svenska läkare som jobbar natt mitt på dagen.

DET ÄR NYTT, det är fräscht, det är Sveriges nyaste röntgenavdelning. Under sommaren installerar sig fem läkare och sköterskor på sin nymålade arbetsplats.

Men den som beger sig till G-korridoren på plan 2 på Centralsjukhuset i Kristianstad, där orienteringsskyltarna

i sjukhusentrén säger att röntgenmot-tagningen ligger, kommer att leta förgäves efter den nyöppnade avdelningen.

Den ligger nämligen drygt 1500 mil bort. I Sydney i Australien, närmare bestämt.

DET ÄR NÄMLIGEN som så, att när klockan slår midnatt i Kristianstad, säger solen godmorgon i Sydney. När svenska läkare jobbar nattjour dricker australiensiska doktorer sitt förmiddagskaffe.

Och just nattjour är en dyr historia för svenska sjukhus. Läkarnas jourersättning är betydligt högre än lönen på dagtid.

Dessa två variabler – tidsskillnad och löneskillnad – stoppade en forskningsgrupp vid Akademiska sjukhuset i Uppsala in i en ekvation för ett par år sedan. Svaret: eftersom nattarbetande röntgenläkare ändå mest sitter framför en datorskärm kan man lika gärna montera upp skrivbordet på andra sidan jordklotet. Där kan läkarna jobba natt mitt på dagen – och landstinget sparar pengar eftersom de slipper betala jourersätt-

är för kontroversiellt politiskt”, berättar Börje Morian, chef för röntgenverksamheten i Västerbotten och en av dem som försökt få till stånd ett landstingsöverskridande samarbete i frågan.

I stället har det privata företaget Telemedicine Clinic tagit över idén.

ning. Sagt och gjort, våren 2005 tog en läkare och en tekniker från Uppsala flyget till Sydney för att under två veckor studera röntgenbilder på distans.

När försöket utvärderades på sensommaren samma år kunde ledningen på Akademiska sjukhuset konstatera att det kostar hälften så mycket att skeppa en röntgenläkare till andra sidan jordklotet – inklusive resor, lön, boende, kontorshyra och bredbandsuppkoppling – jämfört med att ha honom eller henne sittande i rummet bredvid.

TROTS DETTA HAR varken Akademiska sjukhuset i Uppsala, eller något annat sjukhus i Sverige, stationerat röntgenpersonal permanent i Australien – ”det

Företaget, som är svenskt men har sin bas i Barcelona, säljer redan i dag dagtidsdiagnoser till sjukhus över hela Europa – på grund av EU:s arbetstidsdirektiv, som förbjuder vårdpersonal att arbeta så mycket som de själva vill och vårdbehoven kräver, råder det stor brist på röntgenläkare över hela kontinenten.

Så när de fem läkarna och sköterskorna sätter sig på flyget till Sydney, är de formellt sett anställda av Telemedicine Clinic. Men i praktiken jobbar de i G-korridoren på Centralsjukhuset i Kristianstad.

Fast i Kristianstad skiner inte solen mitt i natten. ☞

DET RYKTAS I ROSENBAD...

... ATT EN av finansminister Anders Borgs medarbetare nyligen ville låna en större summa pengar. När medarbetaren ringde runt till bankerna för att förhöra sig om villkor fick denna frågan om inkomst och arbetsplats. När den svarande tjänstemannen på en av bankerna fick beskedet ”Finansdepartementet”, inledde han en något snårig utläggning om räntor och amorteringar, men blev snart avbruten

av Borgs medarbetare: ”Vänta nu, när det gäller räntor och sånt vill jag att du talar till mig som om jag var ett barn.”

MED TANKE PÅ finansministerns något ekonomiska ordförråd i samhällsdebatten hoppas vi att medarbetaren emellanåt framför detta önskemål också till sin chef. ☞

SVERIGEDEMOKRATERNA

Koralldöden
Skit på TV
Lösningen är given

